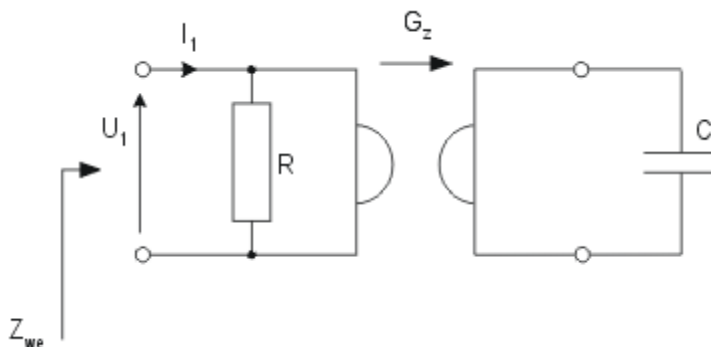

Ćwiczenia do rozdziału 1.

Ćwiczenie 1.1

Określić impedancję wejściową układu przedstawionego na rys. 1.15.

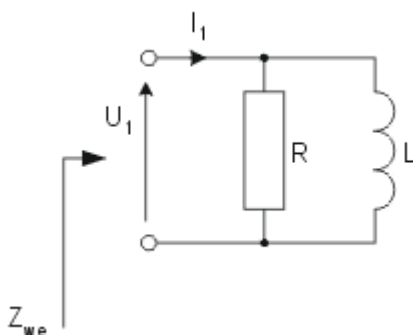

Rys. 1.15. Schemat układu do zadania 1.1.

Rozwiązanie

Układ żyratora obciążonego pojemnością realizuje sobą indukcyjność L , przy czym $L = R_z^2 C$.

Schemat układu po zastąpieniu żyratora i pojemności jedną indukcyjnością L przedstawiony jest na rys. 1.16.

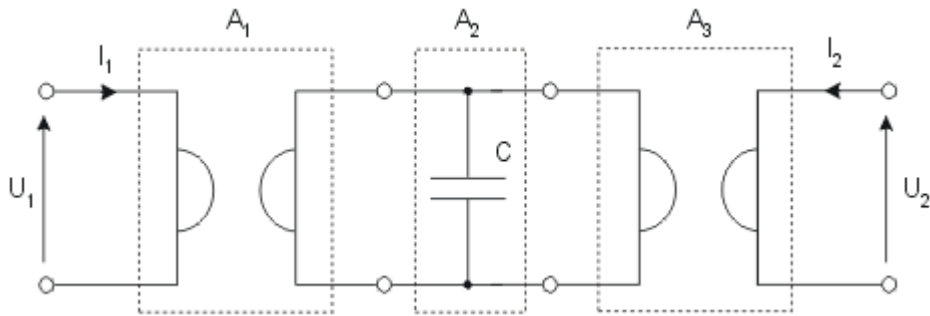
Rys. 1.16. Schemat układu zastępczego do rys. 1.15

Jest to układ połączenia równoległego rezystancji R i impedancji indukcyjnej $Z_L = sL$, wobec czego impedancja wejściowa całego układu jest równa

$$Z_{we} = \frac{R \cdot sL}{R + sL} = \frac{sR_z^2 RC}{sR_z^2 C + R}$$

Ćwiczenie 1.2

Wyznaczyć macierz łańcuchową zastępczą układu przedstawionego na rys. 1.17, zawierającego dwa żyratory i kondensator C.

Rys. 1.17. Układ połączeń czwórników do zadania 1.2

Rozwiązanie

Układ przedstawiony na rysunku może być potraktowany jako połączenie łańcuchowe trzech czwórników, jak to przedstawiono na rys. 1.27. Dwa czwórniki są żyratorami o macierzy łańcuchowej

$$\mathbf{A}_1 = \mathbf{A}_3 = \begin{bmatrix} 0 & R_z \\ G_z & 0 \end{bmatrix}$$

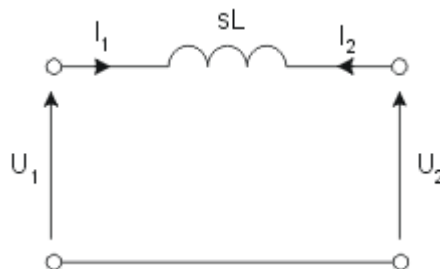
Trzeci czwórnik stanowi kondensator C. Macierz łańcuchowa tego czwórnika wyraża się wzorem

$$\mathbf{A}_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ sC & 1 \end{bmatrix}$$

Macierz łańcuchowa układu 3 czwórników połączonych kaskadowa wyraża się wzorem

$$\mathbf{A} = \mathbf{A}_1 \mathbf{A}_2 \mathbf{A}_3 = \begin{bmatrix} 0 & R_z \\ G_z & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ sC & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & R_z \\ G_z & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & sCR_z^2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Łatwo można pokazać, że wynik końcowy odpowiada czwórnikowi o strukturze przedstawionej na rys. 1.18, z indukcyjnością nieziemioną równą $L = CR_z^2$.

Rys. 1.18. Schemat zastępczy połączenia czwórników z rys. 1.17

Ćwiczenie 1.3

Zrealizować układ sumatora trójwejściowego z wykorzystaniem wzmacniacza operacyjnego o wzmocnieniach równych $k_1 = -1$, $k_2 = -5$, $k_3 = 2$.

Rozwiązanie

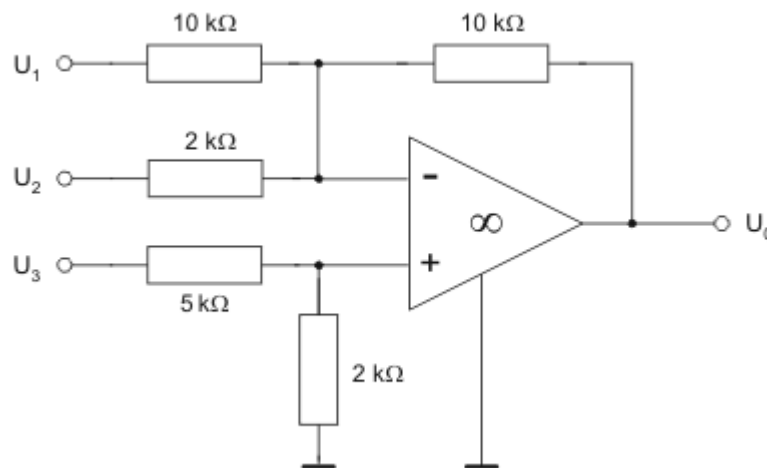
Wykorzystamy w realizacji schemat układu z rys. 1.9. Przyjmiemy arbitralnie wartość rezystancji R_f sprzężenia zwrotnego równą $R_f = 10\text{k}\Omega$, co odpowiada konduktancji $G_f = 10^{-4}\text{S}$. Dla uzyskania wzmocnienia $k_1 = -1$ należy przyjąć $G_1^- = 10^{-4}\text{S}$, co odpowiada $R_1^- = 10\text{k}\Omega$. Realizacja $k_2 = -5$ wymaga zastosowania $G_2^- = 5 \cdot 10^{-4}\text{S}$ ($R_2^- = 2\text{k}\Omega$). Uzyskanie $k_3 = 2$ jest możliwe przy wyborze $G_3^+ = 2 \cdot 10^{-4}\text{S}$ ($R_3^+ = 5\text{k}\Omega$). Warunek zrównoważenia konduktancji w obu węzłach wejściowych wzmacniacza wymaga, aby

$$G_0^- + G_f + G_1^- + G_2^- = G_0^+ + G_3^+$$

Podstawiając odpowiednie wartości otrzymuje się następującą postać warunku zrównoważenia konduktancji

$$G_0^- + 7 \cdot 10^{-4} = G_0^+ + 2 \cdot 10^{-4}$$

Przyjmując $G_0^- = 0$ (brak rezystora) oraz $G_0^+ = 5 \cdot 10^{-4}\text{S}$ ($R_0^+ = 2\text{k}\Omega$) otrzymuje się schemat układu sumatora przedstawiony na rys. 4.12.

Rys. 1.19. Schemat sumatora trójwejściowego do ćwiczenia 1.3